GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/2 5 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 8 galbini mon. sunătória.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

Nr. 19. Brasiovu 19/7 Martiu **1870.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Brasiovu 18 Martiu.

Una telegrama dela Pest'a dela deputatii brasioveni incredintiaza, ca in ministeriu inca nu s'a luatu inainte deciderea, ca unde se se imbine calea ferata cu cea a Romaniei, si se spera, ca nu e periculu pentru comerciulu Brasiovului cu Romani'a din punctulu acesta, care se va lúa in pertractare ministeriale. —

— Unu cu durerosu. Beseric'a, care ne a fostu refugiulu sustienerei nationalitatii, mai vertosu aici in mediulu strainiloru, se pare, ca neamiciii natiunei o au apucatu ér' de mananchiu, tocma pentru a nadusi si a impilá aspiratiunile nationali prin impilarea ei nu numai aici, dar' si dincolo de Carpati. Cu condurere ctimu in foile din Romani'a, ca beseric'a ei s'a espusu ér' suprematiei bisericei grecesci din Constantinopole, nu in cause dogmatice, ci chiaru in cele ierarchice, in care constitutiunea Romaniei o facu nedependinte. Inse se lasamu se vorbésca aici pe cei competenti: „Informat. bucurescene", dupa ce citéza unii paragrafi din scrisóri'a patriarchului de Constantinopole, din cari unulu alu 13 pretende adausu: „ca Domnitoriulu comunicandu resultatulu alegerei din tiéra, va cere dela patriarchu carte patriarchicésca pentru canonicésc'a asiediare a metropolitului", se respica asia:

„In faci'a unei asemene epistole noi conjuramu pre deputati, vericare fia colórea loru politica, a intielege si a voi nerobirea bisericei romane, neprefacerea ei intr'unu instrumentu de robire nationale in manele cunoscutului nostru neamicu nationale! — So se grabésca camer'a cu o di mai inainte a opri realisarea reului, care va fi apoi neremediabile." —

„Romanulu" din 3 Martiu apuca critisarea actului acestui neescusabilu alu regimului D. Ghica din punctulu de vedere alu lesiunii constitutiunei in urmatoriulu modu:

„Publicamu astadi scrisóri'a patriarchului dela Constantinopole catra Domnulu Romaniloru.

„Form'a acestui actu este, precum se va vedé, nu numai curtesa, dar' chiaru magulitória. Patriarchulu lauda, mangaia, resfacia pe capulu statulu romanu; dar' aceste resfaciari, aceste mangaiari suntu de acele ce trebuie se stringa anim'a ori carui romanu, care -si iubesce tiér'a, care tiene la autonomi'a si neatarnarea ei. Ele se adreséza, nu unui guvernu energicu, romanescu, care redica capulu susu si opune peptu barbatescu pretensiuniloru straine, ci unui guvernu plecatu, umilitu, neconstitutionale si neromanescu, care prin calcarea constitutiunei si a demnitatiei tierei, a consiliatu pe Domnitoriu se negotieze cu strainii, pentru o cestiune, care nu admite negotiare, care este resolvata prin votulu constituantei din 1866. Scrisóri'a patriarchului nu este unu omagiu adusu lealitatii, care pentru unu guvernu este, mai inainte de tóte, respectulu legiloru tierei, in virtutea caror'a esiste, ci testimoniulu umilirei nationale, alu spulberarei constitutiunei. Ea constata faptulu durerosu, ca Domnulu Romaniloru a fostu consiliatu de ministrii sei a pune la o parte pactulu fundamentale si a tractá cu strainii pentru supunerea bisericei romane la o ierarchia straina. Amu reprodusu in Nr. de eri art. 20 alu constitutiunei, care dice: „Beseric'a ortodoxa romana este si remane neatarnata de orice ierarchia straina, pestrandu-si inse unitatea cu beseric'a ecumenica a resaritului in privinti'a dogmeloru."

Amu aratatu asemene, prin reproducerea unoru parti din scrisóri'a patriarchale, ca nu este nici de cum vorb'a de o discusiune de dogme — discusiune, care nici nu intra in atributiunile capului statului, — ci numai de o cestiune de ierarchia. Printr'unu actu domnescu s'a datu dreptu patriarchului a censurá o lege cu totulu interióre si a pretinde supremati'a ierarchica asupra bisericei romane; acea supremati'a se va ecsercitá prin confirmarea alegerei inaltiloru demnitari eclesiastici de catra patriarchia si prin aprobarea séu desaprobarea otaririloru luate de sinodulu tierei.

Not'a domnésca, dupa cum se vede din respunsulu patriarchului, nu pare investita cu formele constitutionali, adica nu pórta contrasemnarea ministeriale ce trebuie se aiba orice actu politicu si cu atatu mai multu unu actu de asemene insemnatate. Ministrii dar' au voitu, in deplina consciintia, a pune in joc pe insusi capulu statului, a ingagia respunderea lui facia cu natiunea. Nu i vomu urmá inse pe acésta cale. Domnitoriulu este inviolabile; nu putemu, nu trebuie si nu voimu se punemu in desbatere respunderea sa. Suntemu datori din contra, a trece la pasivulu ministriloru, dloru Demetriu Ghica, Cretiescu, Golescu si ceilalti ete." —

Candu prin art. 20 alu constitutiunei se emancipase ierarchi'a romanésca de supremati'sarea grecismului, concepuseramu speranti'a, ca dincolo de Carpati influinti'a suprematiei grecesci in beserica nu va mai poté confundá ideea relegiunei cu ideea nationalitatii, pana a nu mai tiené nemica de interesele nationale, ci cu acésta credeamu, ca romanismulu se va reinaltiá, pentruca se va sci apera intru nisuintiele sale de amicii cei nechiamati, cari sub masc'a cea farisaica a relegiunei suntu pentru prosperitatea vietiei nationale cu multu mai periculosi decatu cei mai conjurati inimici. Dór' parintii patriei romane nu voru lasá a se reimprospeta pentru beseric'a Romaniei jugulu suprematiei grecesci! 12 milióne de romani, sub unu patriarchu nedependentu, cum n'ar mai poté prospera si in cultura!!

Pre candu se incérca acésta aservire in Romani'a din partea greciloru, romanii uniti din Ungari'a se injuga intocma de catra supremati'a catoliciloru maghiari, pentruca, cu tóte, ca romanii uniti au provincia ierarchica deosebita, coordinata cu cea a romano-catoliciloru, dar' nici catu subordinata, estia totusi nu o lasa a se constitui si organisa de sene in congresulu seu micstu, ci numai in congresulu loru comunu din Pest'a, cum ai dice, a dóu'a unire si pe terenu bisericescu. Metropolitulu unitu Dr. Vancea, convinsu despre dorintiele generali ale romaniloru diecesei sale inscientiá regimulu, ca tienerea congresului e o necesitate. Se asteptá cu nerabdare respunsu invoitoriu, candu éca, ca vini dela ministeriu o chartia, care in termini categorici denéga romaniloru uniti dreptulu de a se aduná in congresu de sene si, dupa „Fed." *) spune apriatu, ca beseric'a unita -si are loculu in congresulu autonomicu alu bisericei catolice din Ungari'a. In fondu ministeriulu maghiaru vre a supune provinci'a romaniloru gr. cat. din Ungari'a suprematiei primatului maghiaru pentru a nemaghiarisa, cá si dincolo, totu strainii pe ierarchi'a Romaniei patriarchului grecescu, cá beseric'a romaniloru se nu póta prospera de sene, ci se aiba cine se i retundiasca vervulu arborelui, candu nutritu de nedependintia ar' cresce mai imbuibatu. — Romani'a e statu si are vóia; pecatu va aré, déca nu vomu poté dice de ea: A disu si s'a facutu; ér' la noi cu antagonii nationalitatii in Ungari'a lupt'a va dura si pe terenu bisericescu, pana candu acesta se va contení intre marginile dreptului de provincia coordinata, dar' nu subordinata; altfeliu e ironia si titululu de libertatea relegionaria, candu strinsu de catusie le maghiarisarii nu poti se -ti maturi nici inaintea pragului provinciei tale bisericesci. —

*) Asteptamu se ni se comunice intréga chartia respectiva, si reservarea de dreptu ce i s'a facutu. — R.

Sibiiu 28 Febr. 1870.

Nu numai statutele asociatiunei romane transilvane porta in fruntea loru **„cultur'a poporului romanu"** cá pe a dóua afacere a ei pré esentiala; dar' porta in sine si anim'a fiacarui membru alu acestui institutu — dupa firm'a nóstra credintia — deplina convingere, ca numai si singura **cultura** póte mantuí acestu poporu de jugulu, care lu apasa, lu póte duce la tient'a derita; ca prin urmare un'a din cele mai sante, din cele mai urgente datorintie ale asociatiunei transilvane „pentru literatur'a romana si **cultur'a poporului romanu"** este lucrarea din tóte, dar' din tóte poterile spre cultivarea acestui poporu.

Internulu organismu alu acestui institutu — manifestandu-si elu ecsistinti'a si activitatea sa numai prin adunarea generala, care se tiene dupa regula odata in anu, prin comitetulu seu, care nu veniea in nici o atingere cu poporulu, si prin colectorii sei risipiti prin tiéra si lipsiti de orice contielegere colegiala — erá cu multu mai defectuosu decatu se-si póta implini institutulu misiunea sa cea mai principala, se intreprinda adica cu resultatu cultivarea poporului.

De necesitatea delaturarei acestui defectu preadaunatiosu alu asociatiunei se a petrunsu adunarea ei generala din anulu 1869 si pentru acesta a primitu acelu regulamentu recomendatu de catra comitetulu ei, prin care devine capace, asi ajunge si alu doilea scopu alu seu, si adica **„cultur'a poporului romanu"**.

Se imparte adica pe temeiulu acestui regulamentu intregulu teritoriu alu asociatiunei in 22 despartiemente, si in fiacare dintre acestea se asiedia cate unu comitetu cercualu, care va sta in strinsu si necurmatu reportu cu comitetulu asociatiunei; apoi se infiintiaza in fiacare comuna romanésca cate o agentura, carea va sta in contielegere cu comitetulu cercualu si prin care va pune acesta in lucrare tóte midiulócele apte spre cultivarea poporului romanu satenu. Se procura deci asociatiunei prin acestu regulamentu organe de acelea, fara de care ea nu -si potea desvoltá activitatea sa, vrendu a cultivá mass'a poporului romanu.

Amu trasceratu deci de bucuria, candu amu vediutu, ca diurnalele nóstre romane recomanda publicului nostru imbraciosirea si curendi'a ecsecutare a disului regulamentu, pentru ce li si multiamimu acelora cu tóta caldur'a fratiésca.

Candu inse ne-au venitu la dovedi necontestavere despre acesa, ca zelosii nostrii frati afatu din I despartiementu — alu Brasiovului — catu si din despartiementulu IV — alu Sebesiului — numai decatu dupa primirea regulamentului si a recusitiunei, ca se lu puna in lucrare, se-au apucatu de

lucru: au conchiamatu adunarea generala si constituinduse au compusu comitetele cercuale; ca in acestea au alesu de membrii totu barbati de aceia, alu caroru trecutu, zelu si caracteru solidu ne dau deplina garantia despre aceea, ca pre langa conducerea loru trebuie se prospereze cultivarea poporului nostru in respectivele despartiemente; ca acelea adunari generale si comitete cercuale prin propunerile loru facute la comitetulu asociatiunei si pana acuma au contribuitu fórte multu la deslegarea unoru cestiuni prea momentóse pentru institutulu nostru, si la delaturarea unoru dubietati multu stricatórie prosperarei aceluia, si ca acelea cu ocasiunea desvoltarei primei loru activitati au sciutu se inmultiésca atatu poterile lucratórie ale asociatiunei, procurandu pe sém'a acesteia mai multi membrii ordinari, catu si capitalulu ei, adunandusse si tramitiendusse d. e. dela cei adunati in Sebesiu 103 fl. v. a. pe séma fondului asociatiunei;

apoi candu ne-amu convinsu, ca si fratii nostrii din Abrudu, Belgradu, Blasiu si Fagarasiu se grabescu asi procura midiulócele necesaria la cultivarea romanilóru, preparandu efectuarea desu-amintitului regulamentu: atunciu dieu mi se au implutu animele de mangaiere, de mangaierea provenitória din convingere, ca romanii vreau asi intruni poterile, si lucrandu cu energi'a in contielegere fratiésca si potu se-si ajunga tienta dorita.

Deci pre candu esprimamu fratiloru nostrii din despartiementulu asociatiunei I si IV cea mai caldurósa multiumita pentru frumosulu ecsemplu de activitate si de iubire catra intreprinderile nóstre publice nationale; pre candu gratulamu fratiloru nostrii din despartiementulu Abrudului, Belgradului, Blasiului si Fagarasiului la 'zelulu, cu care grabescu si ei, a deschide portile cultivarei poporului romanu, si pre candu credemu, ca toti aceia voru infiintia fara de nici o intardiare si agenturile comunale de neaperata necesitate; pre atunciu rogamu fratiesce pre toti romanii din celelalte despartiemente se nu intardia cu punerea in lucrare a desu-amintitului regulamentu.

Vremu in fine se impartimu din bucuri'a nóstra si celoralalti frati ai nostrii, facundule cunoscutu, ca asociatiunea transilvana si-a mai castigatu in dilele acestea o potere lucratória in persón'a eroului romanu, a dlui colonelu baronu Davidu Ursu de Margine, care depunendu una actiune a primei cali ferate din Transilvani'a de 200 fl. v. a. cu 5% in argintu, se a facutu membru fundatoriu alu asociatiunei nóstre. —

Clusiu 6 Martiu. (Multiumita publica.) Vinu cu tóta onórea a aduce multiumita publica prea onoratiloru Domni, cari au binevoitu a me ajutóra, intru continuarea studialoru juridice si adica: 1. Rss. d. Ioane Metianu protopopulu Branului cu 20 fl. 2. Nicolau Cintea chirurgu cu 8 fl. 3. Ioane Comsia parochu gr. or. 5 fl. 4. Nic. Penciu jude singularin 5 fl. 5. Chiornitia arendatore 5 fl. 6. Georgiu Boieriu vice-pretore 5 fl. 7. Ioane Ratiu 5 fl. Sum'a 53 fl. v. a.

Totu odata rogu pre acesti prea onor. Domni locuitori ai opidului Zernesci se binevoiésca a primi ferbintea-mi multiumita pentru acestu ajutoriu, intru continuarea studialoru mele; cu deosebire Rss. d. prota Ioane Metianu pentru iniciativ'a luatu inca in Octobre. —

Iacobu Popeniciu,
juristu in anulu alu III-lea.

O. D. Redactoru!

In Nr. 7 alu „Gazetei Trans." se face cunoscutu, ca inaltulu ministeriu reg. ung. de cultu si instructiune publica a incuviintiatu prin decretulu seu dto. 21 Dec. 1869 Nr. 24.157 propunerile facute din partea ordinariatului metropol. si a si dispusu esolvirea deja asemnateloru stipendia.

Esprimendu consimtiementulu unoru colegi ai mei — viu a incunoscientia, ca inca totu debe se ne indestulimu numai cu gratiósele resolutiuni din partea venerabilului consistoriu metrop. vidimate de catra inaltulu ministeriu reg. ung.; — inse cumca ministeriulu ar' fi si dispusu esolvirea acelóru stipendia — dechiaru cu durere, ca nu e adeveratu — fiinduca ministeriulu reg. ung. de cultu si instructiune publica inca n'a facutu nici o dispositiune aici in Vien'a pentru esolvirea stipendialoru.

Déca vócea stipendiatiloru ar' puté patrunde in mormentulu nemoritoriului fundatoru Dr. Romantiai, — elu ar' trebui se admiréze generós'a manipulare din partea ministeriului de cultu.

In totu anulu amu fostu surprinsi de acestea neplaceri, — dar' in an. cur. acestea si-au ajunsu culmea.

Din lun'a lui Oct. 1869 totu asteptamu, — ba neamu adresatu chiaru si directu la ministeriu in acésta causa — si totusi indesiertu.

E lucru fórte cunoscutu, ca stipendiale se impartu tenerilóru lipsiti de midiulóce spre asi ajunge scopulu destinatiunei loru! — Cu ce suferintie debe se ne luptamu — nefiindu in stare de a trage ratele lunari din Octobre pana acuma — si nici in presentu nu aremu óre-si-care sperantia, — cu atatu mai durerosu, ca o timpulu apropiatu de a solvi sume enorme de bani colegiali, — acestea tóte — cu parere de reu debe se ne esprimamu — ca inaltulu ministeriu le trece cu vederea.

La cine se apelamu? — la usia ministeriului de cultu si instructiune publica — amu batutu — nu ni s'a deschisu; — amu cerutu, — nu ni s'a datu!

Nu ne remane deci dar' altu refugiu, — decatu in facia on. publicu se rugamu pre acei barbati ce in prim'a linia dispunu asupra acestei fundatiuni, — adica pre prea venerabilulu consistoriu metrop. — se binevoiésca a estórce asignarea pentru esolvirea stipendialoru la timpulu seu, — adica la inceputulu fiacarui anu scolasticu, — precum acésta se intempla din partea fundatiuniloru: germane, polóne etc. etc.

I. Papp,
medicinistu an. IV.

Cricaiu 10 Martiu. (Estrasu dintr'o corespondintia.) Si la noi s'a constituitu senatulu scolasticu confesionalu, — dar' vai de omu cu atatea senate! Nu vomu puté scóte nemica la cale, cu seraci'a de unire si neunire, trebuie se lucramu din tóte puterile pentru unire relative, adica se ne punemu tóte puterile, cá se induplecamu minoritatile, se se plece maioritatiloru or' si unde, se fia, celu pucinu fiacare comuna, cu o singura scóla romana, apoi tréca ducase fia catu de invrestate. — Asia amu puté face scóle si tiené invetiatori. — Dar' cu 2, 3 confesiuni in una comuna de 6—800 suflete nu vomu face nemica, si asia e pre aici pre sub munte si in cea mai mare parte a tierei.

Idea Cogalniceanu-Cretiulescu pentru unu seminariu rom. cat. o partinescu si eu, si inca -mi ar' placé, candu ar' trece si o suma órecare de familie dintre industriari si comercianti la catolicismu, — ca numai asia va puté inghiti romanismulu pre straini si aduna in sinulu seu, cu ortodoxi'a numai ii perdemu, ca strainii cá catolici se tienu totu deosebiti de romani, de si sciu numai romanesce, trebuie dar' dati prin tarbacéla, cá se aiba in cine se se asimileze. Din punctulu acesta, dar' nu din alu bigotismului, se aplauda idea de susu. —

Cuventarea lui Sigism. Borlea,

tienuta in siedinti'a casei representantiloru din 2 Martiu 1870.

On. casa! Ministrulu de cultu si invetiamentu atacá cu mare insufletire, cá se nu dicu, mare infocare, pe colegulu meu Hodosiu, si a pronunciatu afirmatiunea, ca acel'a numai de aceea a potutu se dica, ca din intréga sum'a cuprinsa in bugetu se intrebuintiéza 18 parti din 20 numai pentru scopari specifice ungaresci, fiinduca Hodosiu n'a studiatu bugetulu si nu lu pricepe, si de aceea ataca deadreptulu museulu ungurescu nationalu dicundu, ca acest'a nu e proprietate numai a ungariloru, ci e proprietatea tuturoru cetatieniloru din tiéra. Mi permitu a spune, ca colegulu meu Hodosiu nici a facutu amintire de museu, ca-ci elu a vorbitu numai in generalu despre bugetu si n'a pomenitu de casu speciale; dar' apoi scimu, ca dlu ministru de culte are datina candu lu intréba cineva ceva, a nu respunde la intrebare, ci a vorbí cu mare insufletire de altu obiectu.

Si de órace a vorbitu dlu ministru de museu, si eu voiescu se spunu la obiectulu acest'a unele cuvinte. Miletics a facutu o propunere referitória la titlu, cerendu cá titlulu „museu nationalu ungurescu" se se schimbe in titlulu „museu de statu alu Ungariei" si de si acestu titlu nou ar' fi identicu cu celu vechiu, cas'a nu lu primi, numai pentru cá si museulu se apara eschisivu maghiaru nationalu, de órace si asia tóte se votéza numai po sém'a natiunei maghiare, éra pentru celelalte natiuni nemica (sgomotu, strigate: numai una natiune adica cea maghiara ecsiste in tiéra!) Borlea: In tiéra ecsistu mai multe natiuni.

Dlu ministru apoi, nu sciu cum, a mai dedusu din vorbirea lui Hodosiu, ca intru intielesulu acelela, romanii ar' fi neamicii culturei, si in privinti'a acést'a densulu protestéza. Sciu ca fiacine are dreptulu a protestá, dar' nu sciu, ca in a cui nume a protestatu dlu ministru, in numele seu propriu séu in numele natiunei romane, si incatu ar' fi protestatu in numele natiunei romane, amu se observu, ca de protestare de feliulu n'a fostu lipsa, ca-ci de o parte intielesulu vorbirei lui Hodosiu nu póte fi acel'a, ca romanii ar' fi neamicii culturei, asia nu se póte interpretá, de alta parte noi ne tienemu destulu de tari cá se potemu aperá causa poporului romanu.

N'aveti se ve mirati de feliu, ca colegii mei Hodosiu si Miletics au afirmatu, ca si bugetulu dovedesce tentintia de maghiarisare, ca-ci si eri sub docursulu vorbirei corifeului deákistu Fr. Pulszky, lu scapá gur'a se dica, ca atunci s'ar fi potutu efectui maghiarisarea, deci se vede mai pre susu de tóta indoiél'a, ca intentiunea maghiarisarei a ecsistatu si ca ecsiste si astadi.

In-daru cercati, dloru, se ascundati mâti'a in sacu, ca-ci ghiarele totusi i se vedu. Ori cum ati inveli-o, noi totusi i vedemu ghiarele, si ori cum o veti inveli-o noi si in viitoriu ei vomu vede ghiarele.

Colom. Tisza a trasu la indoiéla patriotismulu si iubirea nóstra de patri'a comuna (mai multe voci; asia e!) atatu dlui Tisza catu si domniloru ablegati, cari mi intrerumpu vorbirea prin strigari li spunu, ca aceea nu e adeverata, si spre documentarea asertiunei mele, ii provocu se deschida istori'a si se se convinga din ea, ca romanii nici candu n'au prinsu arma in contra patriei si a tronului, ci din contra de nenumerate ori au luptatu pentru patria si tronu; si apoi istori'a e mai autenticu documentu decatu afirmatiunile nebasate ale unoru ablegati si strigarile altor'a. Partinescu propunerea lui Hodosiu. — „Alb."

Dela diet'a Ungariei.

Din siedinti'a din 7 Martiu a camerei deputatiloru mai adaugemu unu incidentu trecutu cu vederea. Halmasy referéza despre petitiunile privatiloru, cari se róga se li se rebonifice sumele cele mari de bani, ce le au perdutu in bancnote unguresci de 1 si 2 fl., care li se confiscasera in 1849.

Col. Ghiczy oserba, ca intre venitele ministeriului austriacu de finantie in anulu 1849 vine inainte si una rubrica de 1,655.000 in bancnote unguresci; ar' fi dara ecitabilu, cá la computarea activeloru comune se se respecteze rubric'a acésta si cu sum'a ei se se desdamineze legiuitii proprietari ai noteloru unguresci.

Ministrulu Lonyai dechiara, cumca candu va pune reportulu despre refuirea si impartirea activeloru comune, se va convinge camer'a, ca elu a facutu pasii necesari in privinti'a acésta (aplause) si petitiunile respective s'au tramisu la ministrulu de finantie.

Se trecemu cá continuare din Nr. tr. la siedinti'a din 9 Martiu. Intr'acést'a se mai reversara simpathiele si panegiricele asupra starei honvedismului si a bravurei lui din 48—9, pe cari celealalte nationalitati le numescu hotii — si apoi se primesce bugetulu ministrului de aperarea tierei, cá base la desbaterea speciale. Unde e interesulu nationalu, acolo maghiarii potu servi de ecsempla de unanimitate, ca toti se scóla in contra strainiloru. — Dembovitia apa dulce!

Apoi se continua desbaterile asupra bugetului ministeriului pentru aperarea tierei. Intre mai multi oratori Ludovicu Pap imputa ministeriului, ca denumirea oficiriloru se face numai dupa nepotismu, pe privinduse la destoinicia. — Noi dicemu, ca dupa maghiarismu. — Ministru presiedinte Andrássy dice, ca reintorcunduse bunurile confiscate, dandulise vóia la emigranti se revina in tiéra si recapatandu drepturile s'au implinitu dorintiele natiunei, cum vorbi elu in camera. Cumca densulu n'a respunsu la atacalu oratoriloru si alu diurnaleloru caus'a e, pen-

truca elu socotea, ca opositiunea, care sta pe terenulu politicei pasive, numai atata ar' mai avé de lipsa, cá se se acatié apoi si de acestea (aplause in drépt'a).

Kerkápolyi secr. de statu da respunsu oficialu, ca de si militi'a maghiara are numai unu generalu, nu face nimica, ca-ce asia este si militi'a din Elveti'a, dara de honvedi se pórta grigia pe unu locuri mai bine decatu de armat'a comuna; reportéza mai incolo, ca regimulu maghiaru a pusu de s'au facutu **mape** fórte eminente, nu numai ale Ungariei, ci ale tuturoru tieriloru din giuru in catu in scurtu celea **100 de mape** comandate voru dovedi, ca regimulu in obiectulu acest'a au fostu mai cu incordare de cum cugeta opositiunea si asia se primesce bugetulu cu inmultirea **lefeloru** oficiiloru de honvedi.

In siedinti'a din 10 Martiu la bugetulu despre pausialulu pentru cavaleria se incinse o desbatere infocata, care o vindeca Kerkápolyi. Pentru conducerea centrala a militiei o prelimineta o suma de 249.000 fl., incatu chiaru si **Klapka** parintele honvediloru biciuiesce pe ministeriu, ca pré multu votéza la acestu postu si face propunere a se sterge 25 mii; respinge asertiunea lui Andrássy, care dise ca lupt'a libertatii maghiare a fostu o jucaria in asemanare cu lupt'a americana cirila de curundu. Lupt'a libertatii maghiare cu tóte, ca n'au jucatu pe unu teritoriu asia mare, totusi a avutu se dovedésca dimensiuni intocma de mari, — pentruca numai in timpulu, candu era elu (Klapka) ministru de resbelu armat'a a perdutu 50 mii fetiori morti si a facutu prinsi 25 mii (aplause in stang'a). — Totusi maloritatea a **votatu** preliminariulu fara se stérga unu crucerin. **34** mii se votéza ér' pentru comand'a generala de odata. — Comand'a de districtu asemenea fara subtragere. Emer. Ivánka la denumirile oficialiloru (ce se facura de curendu pentru militi'a in numeru cu sut'a, intre cari inse nu cetimu nici unu romanu) dice, ca s'au denumitu si de aceia, cari nici odata n'au avutu arm'a in mana imputandu maioritatii, ca ea nu scia alta de catu a strigá: se se voteze. Ernuszt inse escusa pe maioritate, ca scie si ea replica, numai nu vré se pérda timpulu. Noi i amu mai dice maioritatii, ca de ce amana dara desbaterile si nu votéza tóte de odata, ca totu dupa voi'a ei se face si dupa discusiuni cu lunele. Sudórea bietului poporu e mancata indesiertu si cu manevrele aceste prefacute! Tisza dice, ca ar' cere reportu acuratu despre starea militiei maghiare, inse abdice si mai bine votéza, cá mai bine se se primésca bugetulu en bloc fara discusiune si ministru presiedinte primesce votarea en bloc si referéza, ca de trei ani s'a facutu fórte multu in cestiunea militiei maghiare. Kerkápolyi intre altele spune, ca imbracamintea militiei s'a datu consortiului strainu Karapat, inse cu conditiune, cá se redice o fabrica de panura in tiéra, garantandu acésta cu depunerea cautiunei de 160 mii fl. Armarea inca nu e rea, ca 60 mii de pusci cu baionete se ada dupa sistem'a lui Wörndl si numai venatorii din armat'a comuna au pusci asia de bune ca honvedii, ele s'au cumparatu din Stiri'a (Steyr) cu cate 3 fl. (7 lei noi). **pusc'a.** Notabene acestea suntu puscele, dise secretariulu de statu Kerkápolyi, despre cari se dise, ca se retienu in Vien'a (éljen-uri sgomotóse)! In fine Miletics imputa, ca prea pucinu serbi suntu denumiti cá oficiri la honvedi. Andrássy i respunde, ca serbii au aspiratu pucini la posturi de oficiri. — Si romanii ar' trebui se se indese; — mai cu scopu. —

Prenuntiamu diutr'unu telegramu alui „Herm. Ztg.“, ca propunerea lui Ivánka pentru pensionarea honvediloru s'a respinsu cu 196 in contra la 126 v. Miletics, romanii, Klapka si Eszterházy n'au votatu.

Cronica esterna.

ROMANI'A. Din siedinti'a camerei din **27** Februariu imparta'simu, dupa „Rom.“, desbaterile urmate la bugetulu ministeriului de resbelu.

D. gen. I. Florescu, reportorele comisiunei bugetarie, da citire reportului asupra bugetului ministeriului de resbelu. Reducerile facute suntu: 1) din licentiari de corpuri; 2) reduceri ale efectivului de soldati din regimente si 3) din materialu. Cifr'a reductiunei e de 4,495.708 lei. Comisiunea propune licentiarea unoru corpuri, pentru economia si in interesulu armatei, ca-ci precipitat'a loru infintiare-e periculósa. Se propune licentiarea a 3 batalióne de venatori, licentiarea celui de alu 3-lea regimentu de cavalerie, care multu timpu n'au ecsistatu, a 4 baterii de artilerie. Se conserva unu singuru batalionu de geniu si o simpla companie de pontoniari. Se tramite dar' pe la vetrile loru multu mai multu decatu 2000 ómeni. Se reducu 200 cai, si la materialu.

D. ministru de resbelu, luandu cuventulu, róga pe camera a'lu ascultá cu atentiune. Rolulu ce are e greu, ca-ci are vis-à-vis de reportore pe d. generalu Florescu si acum e unu ventu, care adia in tóta tiér'a de a se face economii si mai alesu la bugetulu ostiréi. — Candu a presentatu bugetulu seu, l'a lucratu cu mare atentiune, cá bugetu normalu, in cifr'a ce tiér'a trebuie se cheltuiésca spre a avé o buna armata.

Bugetulu se determina 1) prin terminulu de servitiu; 2) prin populatiunea virila apta a portá arme. Asta populatia pe anu e de 15.000 tineri. Prin urmare 45.000 de ostasi trebuie se aiba tiér'a, tiindu comptu de aceste dóue. 19 milióne lei dar' e cifr'a necesaria. Comparandu cu alte tieri, Romani'a cheltuiesce multu mai pucinu pe armata. Bavari'a cheltuiesce 60 milióne, Belgi'a 36 milióne si noi numai 19, avendu mai alesu granitiari si dorobanti. Efectivulu armatei nóstre e de 55.000 si elu nu se póte tiené decatu cu 19 milióne.

Se se reduca in armata, dar' nu astfeliu in catu se se restórne legea, se se puna in neactivitate o suma de oficiri, cari se iè solde anuale fara a face servitie! Reducerile acestea nu suntu normale.

Nu se unesce nici in ce privesce cifrele, nici modulu de reducere, cu comisiunea.

A studiatu bugetulu din nou si-a vediutu, ca se mai póte reduce bugetulu seu cu 3 milióne, diferintia adica de reducerea comisiunei cu unu milionu si ceva. Inse asta diferintia e aparente. Comisiunea esprime dorinti'a de a se face se functioneze machinele de arme dela Tergoviste, dar' nu aloca nici o suma. Apoi comisiunea suprime colosalu corpurile ecsistinte. 8 batalióne de infanterie, 3 batalióne de venatori etc. etc., de unde resulta cá 270 oficiri trebuiescu licentiati. Urméza cá loru se li se dè o solda, chiaru in neactivitate, si e nevoia de unu creditu de 700.000 lei, pe care comisiunea nu lu provede. Elu se va deschide dar' din sum'a de 2 milióne. Aceste persone s'ar plimbá, n'ar face nimicu si-ar' perde si spiritulu militariu. In urm'a acestor'a diferinti'a intre reducerea dsale si-a comisiunei e de 500.000. Dar' pentru 500.000 lei se se desfiintieze atat'a incatu la anulu, candu camer'a si spiritulu tierei se va schimbá, se se cheltuiésca intreitu!

Modulu de reducere a dsale e a nu mai adauge corpuri noi, cum avé de gandu.

Reducerea dsale nu consta in licentiare de soldati.

Reduce nisce posturi la administrare, in statele maiore reduce 4 comandanti de brigada; reduce la indemnisarea de locuintia in parte, la sporulu ce se facuse la § pentru locuinti'a oficiriloru, ca-ci se va face apelu si la oficiri se faca sacrificiu. Nu inse la toti se se reduca, ca-ci lefile oficiriloru nu s'au maritu de locu si sarcinele s'au suitu, armat'a adi e mobile de colo pana colo si cheltuielile suntu mari. Déca deficitulu va sili pe adunare se reduca cifre din lefile loru, ast'a e alta ceva, pe care camer'a o va discutá. Modifica apoi gradarea la posturile de administrare in prevederea unui proiectu de lege propusu, fara inse a calcá legea, ca-ci pune grade mai diosu. Mai reduce apoi prin necompletarea trupeloru in modu generale, diferindu de comisiune in modulu reducerei.

Nu va infiintiá apoi cele 4 baterii si cele 2 companii de pontoniari; reducere a celui alu 2-lea escadronu de trenu, reducere la cá reducere la remontare nóua, reducere la materialulu de artilerie si geniu; neinfiintiarea celoru 8 batalióne de militii in orasiele defipte prin lege, fara a calcá legea. Mantiene batalionele ce avemu infiintiate, dar inscrisece alte 8 batalióne de militie in orasiele principale. Pe acestea anulu acest'a nu le va infiintiá, ca-ci militarii din orasiu potu luá parte in militiele districtului.

Afara de aceste reduceri mai provinu altele din gradarea capiloru de companie in districte. In alte tieri aceste posturi se ocupa de catra sergenti; ei n'au decatu se tiene liste de militie. La noi li s'au datu gradulu si titulu de capitani, crediendu-se, ca au se instruie armate, pe candu functiunea e numai de cancelarie. Le va dá dar' titlu si gradulu de sublocotenenti, mantiindui in fia ce plasa. In fine reduceri la imbracaminte.

Acestea suntu resursele de reducere.

Catu despre discutare, ea nu se póte face pe capitole, ca-ci diferite capitole au relatiune c'o singura idea. Crede dar', ca ar' trebui se se discute totalitatea reduceriloru propuse de dsa.

Reportulu comisiunei cuprinde si alte eleminte: idei de organisare, de armare, reprosiuri adresate predecesorelui dsale, pentru scól'a militaria, pentru cestiuni de sanetate etc. Acestea nu se punu in reporturi. Dsa e in positiune a aratá argumente in aperarea predecesorelui dsale si chiaru a dsale. E gat'a a discutá technicu cestiunea de ce lancea n'a fostu mantienuta de predecesorulu seu (sub guvernulu d. Ioane Brateanu) puntu in care comisiunea face reprosiuri aspre.

Cere dar' a i se acordá si cele 500.000 lei de diferintia intre reducerile dsale si ale comisiunei. Totu de odata propune a se votá in blocu bugetulu, discutanduse reducerile pre capitole.

Din svonu a anditu, ca se imputa, ca ar' fi unu feliu de conjurare de a se micsiorá ostirea. Dsa, afara de ide'a ce si-ar' dá cá representante alu ostirei, are si ide'a sa personale. Nu trebuie a se deduce nemultiamiri din aceia, ca se vede unu soldatu reu imbracatu, in rea tienuta.

Dar' . . . mai inainte se se asecure armat'a. Cum óre unu ostasiu se va devotá elu carietei sale, candu adi e infiintiatu, mane desfiintiatu? (aplause).

D. Cogalniceanulu pastrandu dreptulu camerei a se intinde asupra tuturoru consideratiuniloru continua asia:

Catu despre reduceri, dsa dice, ca este unu mare curagiu de a veni cineva se se opuna la scaderi, are inse si curagiulu si detori'a de a se impotrivi la reduceri, cari tindu a desorganisá. Suntu atatea sacrificii facute dela 1830 pana adi pentru ostirea nóstra. Nu póte dar' veni se sfarime adi unu edificiu, la care a lucratu in tóta viéti'a sa.

D. D. Ghica a disu odata ca amu voi se n'avemu o armata, dar' trebuie se o avemu. Puterile garanti dandune libertatea, au voitu se avemu o armata cá se ne aperamu nationalitatea. Cu acestea nu vrea se arunce desfidere nici in intru nici in afara. A facutu parte din guvernulu, care a asecuratu pe Europ'a, ca Romani'a vrea se traiésca in pace, in liniste. I se póte inse obiectá: — de suntemu in pace, ce vei armata? — Dar' cine ne garantéza, ca vecinii ne voru lasá in pace? Tractatele? Nu. Belgi'a, care are o positie multu mai asecurata in faci'a cestiunei Orientelui, nu face sacrificie pentru armata. Sviter'a n'are armata! Serbi'a, cu unu milionu de locuitori, ce sacrificii nu face ea pentru armata! Cheltuieli mari, facute de fiacare familie, care -si are sabi'a, pusc'a, iatagnulu seu.

Se impotrivesce dar' cu din adinsulu la licentiarea unui singuru corpu séu oficiru. Si acést'a in interesulu ordinei publice. Unu militariu e periculosu, candu ecsistinti'a lui depinde dela bilele acestei camere. Suptu Burboni, armat'a licentiata, remasa fara ocupatiune, a sporitu rendurile rebeliloru si-a grabitu caderea loru!

Ministriulu de resbele de adi nu e omu politicu, de partitu? Si cu tóte aceste nu primesce cá elu se aiba in mana sórtea atatoru ómeni si se reforme pe cutare si cutare dupa cum li place, cai atunci unde mai este amórea soldatului de standardulu seu!

Pentru ca unu regimentu de cavalerie nu e organisatu bine, reportorulu dice, ca se se desfiintieze, ca-ci vatama celorualte dóue. Dsa sustiene, ca trebuie nu desfiintiatu, ci organisatu bine. Armat'a trebuie imbunatatita, nu redusa, nu desfiintiata ori indiumetetita.

E unu midiulocu de economie: se se faca mai mici posturile de state maiore, care suntu pré mai; se se faca reduceri la materialu; se facemu cá Prusi'a in timpulu lui Napoleonu celu mare: se mantienemu cadrele, se preschimbamu soldatii, se invetiamu si se i tramitemu acasa.

Spiritulu armatei nóstre e a pregati tiér'a se scie se se apare, a invetiá poporulu cu manuirea armeloru.

Cadrele trebuiescu mantienute, ca-ci nimicu nu e mai greu de formatu decatu unu oficiru.

Legea organisarei armatei apoi prevede si corpurile si numerulu si numele loru. Nu putemu prin bugetu se calcamu legea.

Tocma fiinduca vrea organisarea militieloru, vrea se se conserve cadrele si candu vomu vedé militiele funtionandu, vomu luá alte mesuri.

D. ministru de resbelu a aratatu indoiél'a asupra organisarei militieloru. A spusu-o la unii deputati.

D. ministru de resbelu. In particularitu.

D. Cogalniceanu continuandu dice, ca, déca se facu sacrificie pentru armata, e cu intentiunea de a se formá catu mai curundu militiele. Cu vointia, staruintia si cu spiritulu publicu in favorulu militieloru, d. ministru le póte formá. Ungari'a si-a formatu honvedii sei?

Celelalte tieri óre nu si le au formatu? un'a din

imputările grave, aduse dlui Ioane Brateanu, e ca n'a infiuțiatu milițiile.

D. Iepureanu. Bine a facutu.

D. Cogalniceanu termina dicundu, ca milițiele suntu indispensabile, si nu că armata de atacu, ci de aperare. Dsa va votá contra ori cărora reduceri si prin amendamentele va veni se reduca séu se sporésca cate ceva in discutiune.

D. Florescu spune, ca d. ministru n'a avutu dreptulu de a se plange, ca comisiunea nu i'a luatu in considerare oserbările. Acéste oserbari au venitu dupa terminarea lucrarei. D. Florescu combate apoi pe d. Cogalniceanu, care a spusu, ca comisiunea voiesce se desorganiseze armat'a; o asemene argumentare si acusare nu este demna de unu omu seriosu, dice d. Florescu.

Venindu apoi la argumentele dlui ministru, care a disu, ca alte staturi cheltuiescu in proportiune, pentru armata, cu multu mai multu decatu noi, d. Florescu dice, ca doresce, că se cheltuimu si noi, nu atat'a, ci de dóue ori mai multu, ca-ci acele staturi au mai pucine nevoi, ca-ci au o viétia indelungata de progresu pe calea militaria; au casarme, arme, fortificatiuni etc., pe candu romanii, de si au avutu unu trecutu militariu gloriosu, este de multu timpu deja de candu acea gloria a decadiutu cu totulu, si cu tóte, ca d. Cogalniceanu spune, ca dela 1830 aveamu armat'a, pe care o avemu, acést'a nu este esactu, ca-ci atunci erau abia cateva batalióne si escadróne, ai cărora oficiri erau nisce juni boieri, cari isi lepadasera hainele loru cele orientali, luasera uniform'a, se suisera calare si se intitulasera coloneli, capitani etc. De oficiri avemu cea mai mare nevoia si, pentru a avé oficiri, ne trebuiescu scóle, institutiuni. Pentru a avé militie, glóte bine organisate de sute de mii de ómeni, pentru a puté apará tiér'a, ne trebuiescu asemene oficiri. Aici d. Florescu combate cu violintia sporirea armatei permanente in anulu 1868; acea sporire, dupa dsa, a fostu desorganisarea armatei, facunduse dintr'unu batalionu patru, numai pentru a se puté chivernisi favoritii. S'au luatu siése sisteme de pusce, siése sisteme de cartusie, ceea ce este adeverat'a desorganisare si confusiune a armatei, ceea ce este mistificarea, ér' nu armarea tierei. Acea sporire a cadreloru n'a fostu dar' crescerea, ci ucciderea armatei. Déca erau bani pentru a se face asemeni sporiri, trebuiea se se faca fortificatiuni, stabilimente, că celu inceputu la Tergovesti, cari ar' fi fostu adeverate isvóre de bogatia pentru tiéra; trebuiea se se institue scóle spre a formá buni oficiri, cari se póta organisá milițiele. D. Florescu sustiene dar' lucrarea comisiunei, ca-ci scopulu ei a fostu tocmai de a organisá armat'a permanente, concentrandu cadrele, spre a avé mai bine o armata mica, buna, decatu că acum, candu n'avemu nimicu. Cu oficrii ce voru prisosi se voru puté organisá milițiele, cari altfeliu nu se voru organisá nici odata. Acést'a a fostu preocuparea comisiunei; ea a fostu silita a suprime din cadre tocmai pentru a puté organisá restulu cadreloru si milițiele.

D. Florescu primesce orice propunere a dlui ministru pentru imbunatatirea positiunei oficiriloru."

De aici incepe d. Florescu a combate asertiunea lui Cogalniceanu in privinti'a soldatiloru si se incepe o scena cu reimprospetarea trecutului de 2 Maiu si de 11 Februariu provocata de d. Balacénu: Imputari de tradari. — Se suspinse apoi siedinti'a scomotósa si comisiunea bugetaria incepù a se intielege cu min. de resbelu.

In 28 apoi s'au curmatu discutiunile, din capulu loculu abdicundu oratorii insemnati si s'a procesu la votarea bugetului de resbelu pe capitule. —

Fara ecsecutarea legei din **11** Iuniu 1868 in tóta estinderea sa si cu seriositatea, care se cere dela fii lui Marte, romanii voru veni ér' jocarei'a strainiloru, că unii, cari nici cu artea militaria nici cu cesalalta misiune culturale in Orientu nu se aventa mai cu incordare si mai cu rapediune la sublimitatea destinului, care li l'a semnalisatu si puterile europene de a fi bulevardulu civilisatiunei occidentale. Facere aude.

Fara de una universitate completa cu tóte facultatile, fara unu politechniciu de mustra, fara o scóla comerciale inferióra si superióra, scóla industriale, fara scóla reale de mustra etc., fara institutu militariu pentru crescerea si cultur'a de oficiri, macaru cate una scóla din toti ramii artilioru si sciinticloru, inse puse pe pitioriulu celu mai perfectu: Romani'a nu va scapá de ghiarele harpieloru, de feliulu celora, cari fedara cea mai stralucita massa a lui Aeneade, crancaindu Celeno, ca nu va poté intemeia imperiulu romanu. — Cei cari se opunu la inaltiarea romaniloru in cultura suntu harpiele loru. —

Parisu 11 Martiu. „Le Memorial diplomatique" dice: respunsulu guvernului pontificalu la not'a lui Daru s'a tramisu la Parisu. Curtea Romei a admisu cererea facuta de cabinetulu Tuileriiloru, pentru cá Franci'a se aiba representantulu seu in conciliulu si-a datu asecurarea, ca acestu representante va fi primitu cu tóte onorurile ce se cuvine Francioi.

Parisu 13 Martiu. Montalembert a muritu.

Madridu 13 Martiu. A fostu unu duelu intre Henri de Burbon si ducele de Montpensier. Henri de Burbon a primitu glontiulu in capu si-a muritu; causa duelului ar' fi publicarea unei epistole injuriése a lui Henri contra caracterului politicu alu lui Montpensier. — „Mon."

Novissimu. Pest'a 18 Martiu. „Magyar Ujság" publica o scrisória lunga a lui Kossuth, in care provóca pe maghiarii estradietali, cá sub, in care doborirea dualismului adica a invoielei din 1867, se nu le pese de nici o amenintiare, ci imperteriti se stórca celu pucinu o uniune personala, care se póte midiuloci lesne. —

In Vien'a 13 Martiu cerculá de nou o combinatiune ministeriala in favórea impacarei nationalitatiloru celoru apasate. Presiedinte: Taaffe, apararea tierei generalulu Rodich, interne contele Belcredi, ministrulu fara portfoiu Dr. Fischhof etc.

Partit'a sociala democratica cugeta a desorganisa pe Austri'a, Franci'a si Rusi'a in state sociale. Capital'a partitei e in Elveti'a; are sucursale in Londonu si in Berlinu. Un'a fractiune preluera armat'a, alt'a poporulu. —

In Mexico se continua belulu civilu intre republicanulu Juarez si intre asia numitii constitutionali, cari imputa lui Juarez calcarea constitutiunei si lu tragu la respundere. L'au si batutu infricosiatu la Sant-Potosi si ei luara 20 de tunuri. —

Varietati.

Rupea (Cohalmu, Reps). Anunciu pentru profesionisti. De vr'o 6 ani de candu sum preutu amu cercatu destulu, că se potu indupleca pre poporenii mei, că se imbracisieze cu filii loru vr'o profesiune séu meseria de ori care specialitate, de cari romanulu in genere duce sete, si in specia noi pre aici printre sasi!

Dupa atati'a ani — ce pecatu! — abia amu potutu se capacitezu pre 2 poporeni, unulu cu 2 fetiori, altulu cu 1, (avendu altcum si a casa cate alti 4—7). Pentru acesti 3 teneri dara inscintiazu, prin acestu pretiuitu diurnalu, pe dd. meseriasi de romanu etc. de ori care specialitate a profesiunei, rogandui, că déca au lipsa de unulu din acesti'a séu de toti 3, se se indrepteze la subscrisulu prin epistole francate. Unulu din acestia e de 18 ani; acest'a ar' dori a fi talpariu, séu si mesariu. — Unulu de 14 ani; alu 3-lea de 13 ani, acestia ar' dori se se ocupe cu pantofari'a (papucaria, Schuster). Toti trei sciu cetí si scrie!..

Ioane Popescu m/p.,
parochu rom.

— Voda Cuza si-a facutu sigiliulu seu astfeliu: la drépt'a si la stang'a unei urne este unu moldovénu si unu muntenu. De asupra urnei, corón'a principiara, sub care se afla datele 5 si 24 Febr. De asupra corónei o banderola cu inscrierea: „Vox populi, vox Dei!" —

— A esitu de sub tiparîu: „ELEMENTELE DE ZOOLOGIA" pentru invetiamentulu secundariu de ambele secse, cursulu inferioru, de domnu B. Manianu. Ornata cu preste 100 figuri xylografate in tecstu, ceea ce facilita fórte multu studiulu acestei sciintie.

Éca cartea adencu simtita de junimea studiósa si care imple o lacuna mare in literatur'a nóstra sciintifica.

De vendiare la librari'a Socec et Comp., calea Mogosóiei Nr. 7 cu pretiu de 1 lei 85 bani. „Inf."

Nr. 18 1870.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de fisicu montanu in comun'a montana Rosi'a, in comitatulu Alb'a inferióre, in urm'a abdicerei doctorului Simai Tivadar, se deschide din nou concursu.

Cu statiunea acésta e impreunatu unu salariu anualu cu 750 fl. v. a., unu intertenimentu de cale de 120 fl., bani de cortelu 100 fl. si dreptulu de pensiune, dupa normele prescrise pentru oficialii de statu.

Doritorii de a ocupa acésta statiune, au a-si subsemna cererile loru instruate cu documentele recerute, despre perfectiunea in studiulu medicalu, despre cunosciinti'a perfecta a limbei romane si maghiare, — pre calea autoritatiloru locale superióre, — la „Comitetulu fondului pisetalu din Abrudu si Rosi'a" in Abrudu, celu multu pana la 24 Aprile a. c.

Dela comitetulu fondului pisetalu din Abrudu si Rosi'a.

Abrudu in 8 Martiu 1870.

Simeonu Balintu m/p.,
1—3 presiedinte.

Concursu.

Devenindu in vacantia unu postu de invetiatoriu la scól'a capitala gr. cat. din Hatiegu cu salariu anualu de 300 fl. si cortelu naturalu, pentru complinirea acestui postu se deschide prin acést'a concursu pana la 24 Martiu a. c.

De calificatiune se recere, că aspirantii se fia absolvatu gimnasiulu inferioru, séu o scóla subreala, si cursulu preparandialu, si pe langa limb'a romana cá limb'a propunerei, se cunósca si cea maghiara si germana.

Concurentii la acestu postu au a-si adresa petitiunile sale provediute cu recerutele documente la subscris'a eforia scolaria pana la susu numitulu terminu.

Hatiegu 22 Februariu 1870.

Efori'a scolaria centrala gr. cat.
Petru Popu m/p.,
3—3 presiedinte.

Se afla la

A. Reichard et Comp.

in Vien'a	in Pest'a	in Prag'a
Elisabethstrasse 6.	Deakplatz 3.	Rossmarkt 778.
in Carlsbad		
Mühlbadgasse 480.		
in Triest'a	in Clusiu	in Lemberg
Via Ponte rosso 3.	Alte Burg 213.	Wallgasse 286.

BIBLI'A,

séu

sant'a scriptura a testamentului vechiu si nou,

in limb'a germana, maghiara, boema, poléna, italiana, **romana,** slovena, evreica, gréca, angla, franca, turcésca, chinesa si in multe alte limbe dupa catalogu, care se dà gratis.

Testam. nou leg. in pandia dela 12 cr. in susu. Tóta bibli'a legata in pele dela 60 cr. in susu.

Comandari in pretiu de 5 fl. v. a. se ecsecuta franco gratis si francate. 4—12 g.

CURSURILE

la bursa in 18 Mart. 1870 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 85½	cr. v. a.
Augsburg	—	—	121 . 35	. .
London	—	—	124 . 15	. .
Imprumutulu nationalu	—	—	61 . 50	. .
Obligatiile metalice vechi de 5%			71 . 50	. .
Obligatiunile rurale ungare			78 . 75	. .
„ „ temesiane			77 . 50	. .
„ „ transilvane			75 . 25	. .
„ „ croato-slav.			83 . 50	. .
Actiile bancului	—	—	725 . —	. .
„ creditului	—	—	284 . 50	. .

Redactoru respundietoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparîulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.